

Verslag vergadering Commissie voor Welstand en Monumenten gehouden op 1 november 2018

Aanwezig: Commissieleden: J. Vos (voorzitter), I. van Koningsbruggen (architectuurhistoricus)
Adviseur(s) gemeente: C. Bouwstra (extern), F. Hensch, A. Koenders
Secretaris: B. van Steen

Zaaknr.	Beoordeeld plan t/m wijzigings- datum zaaksysteem	MONUMENTENKAMER
499843	15-11-2018	Centrum – verzoek tot aanwijzing 65 panden tot monument in centrum. <i>Beoordelingskader: welstandsnota, gebiedsgerichte criteria, gebied 1, Centrum, Gewoon en bijzonder welstandsniveau.</i> Algemeen Het centrum van Hilversum is in de 20^e eeuw verstedelijkt; de agrarische bebouwing werd zeldzaam. De aan te wijzen panden maken deze geschiedenis zichtbaar, door hun vormgeving of omdat ze bijvoorbeeld niet in de rooilijn staan, in korrelgrootte afwijken, de oorspronkelijke functie er nog aan is af te zien. De commissie ondersteunt daarom het voorstel om de voorgelegde 65 panden in de historische binnenstad aan te wijzen tot monument . Er zijn op een aantal aan te wijzen monumenten zienswijzen ingediend. De commissie bespreekt per zienswijze de genoemde bezwaren tegen aanwijzing. Voor zover de commissie het met de argumenten eens is, wordt de tekst van de redengevende omschrijving aangepast. Het verslag gaat in op de aangevoerde argumenten, die niet door de commissie worden gedeeld. De commissie geeft aan dat het wenselijk is om bij de redengevende beschrijvingen een algemene disclaimer op te nemen <i>(Cor/Irmgard: of zou dit in de redengevende beschrijving of in de aanwijfsbrief benoemd moeten worden? Of in allebei?)</i>. In deze disclaimer kan aangegeven worden dat het interieur, maar ook de inrichting van tuin of erf en de erfafscheidingen in principe tot de monumentale status behoren. <i>De disclaimer kan in beide worden vermeld.</i> 3^e Oosterstraat 10-20 Het pand was oorspronkelijk een meubelfabriek met laadlosplaats aan de straat. De eigenaar maakt bezwaar tegen de aanwijzing, omdat het gebouw ooit door de gemeente zelf gesloopt zou worden en er inmiddels kosten zijn gemaakt om het pand te renoveren met wooneenheden en de angst bestaat, dat er teruggebouwd zou moeten worden naar het oorspronkelijke pand. De zienswijze wordt afgewezen, omdat de commissie het eens is met de in de redengevende omschrijving genoemde waardering. De commissie wijst op de zeldzaamheidswaarde van het pand door zijn ligging nabij de Oude Haven en door de uniciteit van de oorspronkelijke fabrieksfunctie, die aan de buitenkant nog goed waarneembaar is. De commissie adviseert om de aanwezigheid van de laadlosplaats aan de straat in de waardering te vermelden. Het schilderen van de gevel is niet oorspronkelijk, maar wel de bestaande situatie. Ook het plaatsen van dubbel glas is een begrijpelijke wens. De commissie adviseert om met de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente in gesprek te gaan over hoe deze plannen gerealiseerd kunnen worden. Herenstraat 10

	Het pand was oorspronkelijk een grutterij met opslag. <i>(De zienswijze zat ws in een nagestuurde wettransfer, die ik niet meer kan openen, dus ik weet niet wat erin stond... svp aanvullen en wellicht in de tekst aan refereren.)</i> Het pand valt op, door de karakteristieke hoofdvorm met mansardekap en oudhollandse pannen, hoekpilasters en de voordeuren in de zijgevels, waardoor het pand vrij zal blijven staan van de buurpanden. De herkenbaarheid en de bijzondere positie in de straatwand zijn voldoende reden voor aanwijzing tot monument. De zienswijze wordt daarom afgewezen. Oude Doelen 58 De voormalige woonwinkel/ smederij is een schaars voorbeeld van vrij gaaf gebleven eenlaagse dorpsbebouwing midden op een bouwblok. Het pand ligt aan een openbaar pleintje en is daar beeldbepalend. De eigenaren maken bezwaar, omdat hen niet duidelijk is wat de aanwijzing tot monument voor consequenties heeft voor het pand. De commissie verwijst naar de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente voor een nadere toelichting. Naar het oordeel van de commissie gaat het hier om een pand van grote historische waarde door de ligging binnen het bouwblok in het stedelijk weefsel van de binnenstad en de herkenbaarheid van het oorspronkelijke volume, dat met een aanwijzing tot monument wordt erkend. De aanbouw aan de zijkant van het pand valt niet onder de aanwijzing tot monument. Op de foto's van de bestaande situatie is een windscherm rond het terras te zien. De commissie constateert, dat deze oplossing niet conform de objectcriteria, (bekrachtigd in een vergunning) is uitgevoerd. Ze wijst er met nadruk op, dat het terras op een openbaar plein is geplaatst, dus 'te gast' is op Hilversumse grond. De kwaliteit ervan dient niet alleen door de gemeente, maar ook door de eigenaren/huurders van de aangrenzende panden te worden bewaakt. De afscheiding is ondermaats qua materialisatie en detaillering en verrommelt het pleintje ontoelaatbaar. De commissie adviseert naar een integrale ontwikkeling te streven van het terrassengebied binnen de omliggende monumenten. Kampstraat 16 Dit kleine arbeidershuisje is in de loop van de tijd meermalen verbouwd, maar nog steeds goed herkenbaar als type en voldoende bewaard gebleven. De gesloopte aanbouw van Koen van Velsen en de oorspronkelijke uitvoering van de ramen met onderverdeling staan in de inleiding, die de historie van het pand behandelt en zijn geen onderdeel van de aanwijzing. De kleur van de dakpannen zal uit de beschrijving worden verwijderd. De commissie adviseert de aanbouw met privaat uit 1926 in de waardering op te nemen. Zeedijk 34-40, Herenstraat 22, 22a, 22b De bezwaren betreffen de verwachting, dat de eigenaren in de toekomst met extra kosten zullen worden geconfronteerd en een monumentale status niet nodig is, omdat er bij verbouwing een omgevingsvergunning dient te worden aangevraagd en de huidige regelgeving voldoende bescherming zou bieden. Ook zien de eigenaren de bijzondere waarde van juist dit pand niet in. De commissie wijst erop, dat een aanwijzing tot monument een aparte status inhoudt, die niet voldoende wordt gedekt door de regelgeving mbt niet-monumenten. De stijl van het ensemble (baksteenexpressionisme uit het interbellum) is bijzonder en een markant voorbeeld van baksteenexpressionisme uit het interbellum.. Het hoekpand is daardoor een stedenbouwkundig accent, dat de entree naar het winkelgebied markeert. Het gevels aan de Herenstraat en de Zeedijk zijn gelijkwaardig. Het volume is met veel plastiek vormgegeven en de detaillering sluit
--	--

		daar zorgvuldig op aan. De zienswijze wordt door de commissie niet onderschreven. Langestraat 132, 132a-134, 134a - Herenstraat 81-83 Het bouwblok bestaat uit woon-winkelpanden, die in het interbellum in een expressionistische stijl zijn gebouwd. De eigenaar staat niet onwelwillend tegenover het initiatief, maar constateert dat er al veel wijzigingen aan het pand hebben plaats gevonden. Hij maakt bezwaar, omdat hem niet duidelijk is wat de consequenties zijn van aanwijzing tot monument. De commissie verwijst naar de afdeling Cultureel Erfgoed van de gemeente voor een nadere toelichting. Het ijkpunt in de tijd voor de aanwijzing tot monument is de oorspronkelijke bouw. De aanpassingen zijn vrijwel alle toevoegingen van verwijderbare aard. De commissie zou het zeer waarderen wanneer het pand in zijn originele staat zou worden hersteld door middel van het wegnemen van de niet originele toevoegingen en herstel van de lichtband. 's-Gravelandseweg 27-31 Het langgerekte bouwblok bestaat uit woon-winkelpanden met bergplaatsen. Het is gebouwd in het interbellum met invloeden van het zakelijk-expressionisme. Meerdere eigenaren hebben min of meer dezelfde zienswijzen ingediend met als argumenten, dat de winkelplint door de wijzigingen in de tijd haar monumentale waarde heeft verloren, de stijl niet uniek is voor Hilversum en er betere voorbeelden van zijn, ook van de hand van dezelfde architect, en de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht voldoende waarborgen tot behoud zouden bieden. De commissie is het niet eens met de zienswijzen. In de 20^e eeuw is veel gebouwd in Hilversum en zijn ook de aanloopstraten naar het centrum verdicht en verstedelijkt, waaronder de 's Gravelandseweg. Het blok vormt een krachtige gevelwand aan de Kerkbrink, aan het begin van het winkelgebied en zoekt aan de achterzijde juist aansluiting bij het woongebied.. De winkelpuien op de begane grond zijn op een aantal na vervangen, maar boven de betonnen luifel is de gevel nog opmerkelijk gaaf. De zorgvuldige en expressieve architectuur van dit woon-/winkelvolume met het ritme van de erkers op de eerste en bandramen op de tweede verdieping heeft zeker monumentale waarde. . De achtergevel is nog nagenoeg in originele staat. Ook is hier sprake van ritmiek door de schoorstenen, de kozijnen en de lage bergingen en de plastiek in de gevel <i>(Cor/Irmgard, van boven gezien zijn de bergingen/uitbouwen allemaal verschillend. Het leek me wat griezelig om die bergingen expliciet te benoemen...)</i> mee eens
443976	24-04-2018	Diverse adressen (deel II) – het aanbrengen van reclameobjecten op-, aan- of nabij diverse gebouwen (legalisatieonderzoek). <i>Beoordelingskader: welstandsnota, gebiedsgerichte criteria</i> Algemeen; Tijdens het behandelen van dit handhavingsverzoek valt het de commissie op dat er, naast de hieronder beschreven panden, nog vele andere panden in het centrum (met of zonder monumentale status) voorzien zijn van reclame-uitingen die niet binnen de objectcriteria voor reclame-uitingen in de welstandsnota vallen. Dit heeft als gevolg een grote verrommeling van het winkelgebied en het bijbehorende straatbeeld in Hilversum. Het zou goed zijn voor de ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied wanneer er op een groter schaalniveau naar de reclame-uitingen gekeken kan worden en er gezocht kan worden naar een rustiger straatbeeld waar nog steeds elke winkel zijn eigen identiteit kan behouden.

	1. Ceintuurbaan 2 <i>Gebied: 3^E, Beschermd gezicht Noordelijk Villagegebied, beschermd welstandsgebied</i> Negatief advies De reclame-uiting voldoet op een aantal onderdelen niet aan de objectcriteria van reclame-uitingen in de welstandsnota. In het beschermde stadsgezicht van het Noordwestelijk Villagegebied is het reclamebeleid zeer terughoudend. - Er is geen relatie met de entree. - Per adres is 1 vrijstaande reclame-uiting toegestaan. Deze is reeds ingenomen door de reclame bij de slagboom ter plaatse van de entree. - Het afmetingen van het bord zijn te groot en is niet akkoord. - De vormgeving dient terughoudend te zijn en is niet akkoord. 2. Kerkbrink 6 <i>Gebied 1A, bijzonder welstandsgebied</i> Negatief advies De aanwezige reclame-uiting voldoet niet aan de objectcriteria voor reclame-uitingen in de welstandsnota. Onder andere de volgende zaken zijn niet akkoord; - Het doek is te hoog geplaatst. - De afmetingen van het doek zijn te groot en niet akkoord. De commissie adviseert de vlaggenmast te gebruiken voor reclame-uitingen van tijdelijke aard. 3. Bussumerstraat 5 <i>Gebied 1A, Stadshart, bijzonder welstandsniveau</i> Negatief advies 5 juli 2018 heeft de commissie negatief geadviseerd, hieraan is tot op heden nog geen gehoor gegeven. Zij herhaalt in dit verslag het vorige advies; <i>Negatief advies 5 juli 2018;</i> <i>Een spandoek in een rondlopend metalen frame is aangebracht op de voorgevel van het pand.</i> <i>De commissie is niet akkoord met het voorgestelde spandoekframe, omdat deze niet voldoet aan het uitgangspunt van de welstandsnota dat vlakke reclame moet worden uitgevoerd in een open belettering om de achterliggende gevel zichtbaar te houden (zie gebiedscriteria gebied 1B, ontwikkelperiode 3 Cityvorming).</i> <i>Daarnaast is de reclame te overheersend en te industrieel van karakter voor deze locatie in het historische stadshart van Hilversum. De commissie adviseert om het logo te verkleinen en om een oplossing te zoeken, waarbij het achterliggende pand voldoende zichtbaar blijft.</i> <i>De positie van de reclame tussen de winkelpui op de begane grond en de ramen op de eerste verdieping is akkoord.</i> 4. Bussumerstraat 19, <i>Gebied 1A, Stadshart, bijzonder welstandsniveau</i> Negatief advies De reclame-uitingen voldoen op vele punten niet aan de objectcriteria voor reclame-uitingen in de welstandsnota. De volgende punten dienen te worden aangepast; - Alle reclame uitingen boven de betonnen band zijn te hoog geplaatst en dienen te vervallen. - Boven de ramen op de begane grond is per gevel 1 reclame-uiting vlak op de gevel toegestaan. Boven de entree van de winkel en boven de ingang van de bakkerij kunnen elk 1 vlakke reclame-uiting geplaatst worden.
--	---

		- De vlakke reclame-uitingen dienen geschilderd of door middel van losse doosletters geplaatst te worden. Het originele gevelmateriaal dient hierachter zichtbaar te zijn. De grijze band dient daarmee te komen vervallen. - De groene bordjes dienen te vervallen. - Het dichtplakken van de pui op een grote schaal voldoet niet aan de objectcriteria. Het percentage dichtgeplakte ruit in de gevel zal moeten worden beperkt. 5. Kerkstraat 77 – 79 <i>Gebied 1A, Stadshart, bijzonder welstandsniveau</i> Negatief advies 5 juli 2018 heeft de commissie negatief geadviseerd, hieraan is tot op heden nog geen gehoor gegeven. Zij herhaalt in dit verslag het vorige advies; Negatief advies Door twee gebruikers van één pand zijn diverse reclameobjecten op de gevel aangebracht, waaronder 2 uithangborden, 2 vlaggen en 2 vlakke reclames. Het aantal, de positie en de afmetingen van de reclameobjecten voldoen niet aan de object- en gebiedscriteria van de welstandsnota (objectcriteria: object 9, blz. 167, gebiedscriteria: periode 5, expansie). De commissie adviseert het volgende: – De commissie is akkoord met de twee vlakke reclameobjecten boven de winkelpui en ziet aanleiding om af te wijken van de welstandsnota betreffende het maximaal toegestane aantal vlakke reclames per pand. De vlakke reclames dienen eigenlijk in één horizontale band te worden aangebracht, maar omdat ze zijn uitgevoerd in de kleur van de pui met witte belettering op een zwarte glasplaat is de uitstraling relatief rustig en derhalve akkoord. – De commissie adviseert om het aantal uitstekende reclames te beperken tot 2 stuks en ziet dan aanleiding om voor het maximaal toegestane aantal uitstekende reclameobjecten per pand af te wijken van de welstandsnota. Dit betekent dat of de vlaggen of de uithangborden moeten komen te vervallen. – De positie en de maat van de uithangborden is niet akkoord. De commissie adviseert om de uithangborden te plaatsen in de zwarte vlakke band of op de penanten tussen de winkelpui op de begane grond en de ramen op de eerste verdieping. De afmetingen van de uithangborden (incl. bevestigingsconstructie) dienen te worden beperkt tot 70cm x 70cm (breedte x hoogte). 7. Kerkstraat 43 <i>Gebied 1A, Stadshart, bijzonder welstandsniveau</i> Negatief advies 8. Langestraat 94 <i>Gebied 1B, Historische buurt, bijzonder welstandsniveau</i> Negatief advies 9. Laanstraat 37 <i>Gebied 1C, Oostrand, bijzonder welstandsgebied</i> Negatief advies 10. Boomborglaan 6 <i>Gebied 3d, Stedelijk Villagegebied, beschermd welstandsgebied</i> Negatief advies 11. Emmastraat 35 <i>Gebied 3A, Emmastraat e.o., bijzonder welstandsgebied</i>
--	--	---

		Negatief advies
495266	15-10-2018	Langestraat 124 – het renoveren van de gevels van een monumentaal pand <i>Beoordelingskader: welstandsnota, gebiedsgerichte criteria, gebied 1B, Centrum historische buurt, Bijzonder welstandsniveau.</i> Positief advies Ntb advies Friederike Hensch.
496087	18-10-2018	Utrechtseweg 10 – zaaknummer 496087 – het vernieuwen van het pannendak <i>Beoordelingskader: welstandsnota, gebiedsgerichte criteria, gebied 3A, Villagebied Emmastraat, Bijzonder welstandsniveau.</i> Negatief advies Ntb Gesmoorde grijze pan toepassen
496289	18-10-2018	Albertus Perksteeg 19A t/m 19C – het verbouwen van het pand ten behoeve van 2 zelfstandige appartementen <i>Beoordelingskader: welstandsnota, gebiedsgerichte criteria, gebied 1A, Centrum stadshart, Bijzonder welstandsniveau.</i> Negatief advies Nbt positief tav balkon en dakramen voorzijde Negatief tav; - verplaatsen achtergevel 1^e en 2^e verdieping - vergroting dakkapel achterzijde Extra aandacht voor constructieve aanpassingen. Advies om de bestaande constructieve lijnen te gebruiken voor de aanpassingen. Dit tbv de stevigheid en het afleesbaar houden van de originele structuur van het pand met een vooraanwijzing tot monument.

Dit verslag omvat: x pagina's.
 Opgemaakt te Hilversum: 15 november 2018,

Secretaris CWM
 B. van Steen

Voorzitter
 J. Vos